

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Педагогічний факультет
Кафедра педагогіки дошкільної та початкової освіти

Дипломна робота

магістра

на тему: **«Педагогічна рада як колегіальний орган управління
сучасного закладу загальної середньої освіти»**

Виконала:

студентка 2 курсу, групи ОПН-2М(з)
спеціальності 011

Освітні, педагогічні науки

Танько Ірина Вікторівна

Керівник: к.п.н., доц. Лалак Н. В.

Рецензент: к.п.н., доц. Товканець О. С.

Мукачево – 2019 року

ЗМІСТ

ВСТУП		5
Розділ 1.	ПЕДАГОГІЧНА РАДА – КОЛЕГІАЛЬНИЙ ОРГАН УПРАВЛІННЯ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ	9
1.1.	Ретроспективний аналіз досліджуваної проблеми	9
1.2.	Сутність поняття «педагогічна рада»	21
1.3.	Планування роботи педагогічної ради	31
Розділ 2.	ШЛЯХИ ВПЛИВУ ПЕДАГОГІЧНОЇ РАДИ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	44
2.1.	Роль менеджера освіти в підготовці засідання педагогічної ради	44
2.2.	Особливості проведення педагогічної ради в контексті нової української школи	59
2.3.	Зміст і аналіз експериментального дослідження	69
ВИСНОВКИ		74
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ		77
ДОДАТКИ		87

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Умовою і стимулом національного відродження України є розвиток освіти на гуманістичних та національних засадах. Сьогодні заклади загальної середньої освіти отримали достатньо самостійності у виборі своїх орієнтирів і цільових установок. В умовах демократизації шкільного життя й чергової освітньої реформи зростає роль колективних форм управління, зокрема й педагогічної ради. Як постійнодіючий дорадчий орган управління загальноосвітнім навчальним закладом, педагогічна рада сприяє удосконаленню освітнього процесу, згуртуванню шкільного колективу.

Завдання та зміст педагогічної ради змінені й доповнені нормативно-правовими документами незалежної України. Так у статті 39 Закону України «Про загальну середню освіту» зазначено, що колегіальним органом управління загальноосвітнім навчальним закладом є педагогічна рада, повноваження якої визначається «Положенням про загальноосвітній навчальний заклад». У Положенні про загальноосвітній навчальний заклад, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України зазначено, що робота педагогічної ради проводиться та регламентується відповідно до потреб закладу освіти.

Теоретичні та практичні аспекти діяльності педагогічних рад висвітлені у дослідженнях багатьох науковців. Так, необхідність єдності педагогічного колективу як умови ефективної діяльності педагогічної ради обґрунтовано у працях О. Гришчінського, С. Дежнікової, В. Зоц, А. Макаренка, Х. Цорієвої, С. Шацького Є. Ямбурга, роль директора як керівника педагогічних рад – у працях О. Любарської, В. Сухомлинського, Р. Шакурова, С. Хозе та ін.

Напрями творчих пошуків педагогічних рад стосовно удосконалення освітнього процесу розкрито в працях О. Демінцева, І. Шалаєва, Г. Полякової, Р. Хрустальнової, Р. Шакурова, Л. Кондрашової, О. Любарської, Л. Біленко, Б. Степанишина, Л. Липової, Н. Єрофєєвої, Р. Черновол-Ткаченко. Окремі питання діяльності педагогічних рад в історико-педагогічному плані частково були відображені в дисертаційних дослідженнях та монографіях сучасних

українських учених: Л.Вовк, О. Гриви, С.Золотухіної, Т.Лутаєвої, Л.Голубничої, О.Коваленко, Н.Пастушенко, Т.Сухенко та ін.

Актуальність даної проблеми сприяла вибору теми нашого дослідження: «Педагогічна рада як колегіальний орган управління сучасного закладу загальної середньої освіти»

Мета дослідження: розкрити особливості роботи педагогічної ради сучасного закладу загальної середньої освіти.

Реалізація поставленої мети передбачала виконання таких **завдань:**

1. Проілюструвати стан досліджуваної проблеми в педагогічній теорії та управлінській практиці;
2. Розкрити сутність поняття «педагогічна рада»;
3. Вивчити методичні аспекти підготовки та проведення засідань педагогічної ради;
4. Обґрунтувати шляхи впливу педагогічних рад на ефективність та якість освітнього процесу сучасного закладу освіти.

Об'єкт дослідження: процес управління в сучасному закладі освіти.

Предмет дослідження: методичні аспекти підготовки та проведення засідань педагогічної ради.

На різних етапах наукового дослідження використано такі **методи дослідження:**

- теоретичні: індукція та дедукція, аналіз і синтез; порівняння, класифікація, абстрагування, конкретизація, систематизація; узагальнення, ранжування;
- емпіричні: педагогічне спостереження, усне опитування: бесіда, інтерв'ю; письмове опитування: анкетування, тестування; узагальнення незалежних характеристик, аналіз документів і продуктів діяльності, узагальнення передового педагогічного досвіду;
- методи математичної статистики.

База педагогічного дослідження: Мукачівський державний університет, Сасівська ЗОШ I-II ст.

Апробація результатів дослідження здійснювалася на

Всеукраїнській науково-практичній конференції «Сучасні тенденції розвитку науки і освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів» (16-17 травня 2019 р., м. Мукачево).

Публікації. Танько І. В. Інноваційний підхід до підготовки і проведення засідання педагогічної ради / І. В. Танько, Н. В. Лалак, // Сучасні тенденції розвитку науки і освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів: збірник тез доповідей III Всеукраїнської науково-практичної конференції (16-17 травня 2019 р., м. Мукачево) / ред.кол. : Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево : МДУ, 2019. – С. 300-302.

Структура роботи. Магістерська робота складається із вступу, двох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків.

ВИСНОВКИ

У ході дослідження ми прийшли до наступних висновків:

1. Проілюстровано стан досліджуваної проблеми в педагогічній теорії та практиці. Діяльність педагогічних рад була предметом досліджень В. Зоц, А. Макаренка, Х. Цорієвої, С. Шацького, які наголошували на важливості єдності педагогічного колективу як умови її ефективного функціонування. Напрями творчих пошуків педагогічних рад щодо вдосконалення навчально-виховного процесу розкрито у працях І. Шалаєва, Г. Полякової, Р. Хрустальнової, Р. Шакурова. Суттєвий внесок у розробку проблеми діяльності педагогічних рад у 50-60-х роках ХХ століття вніс В. Сухомлинський. Творчу діяльність педагогічного колективу педагог уважав важливою умовою ефективності навчання та виховання учнів. Дослідженню цієї проблеми учений присвятив свої найкращі праці: «Педагогічний колектив школи», «Павлівська середня школа», «Педагогічний колектив і колектив вихованців», «Розмова з молодим директором» тощо.

2. Розкрито сутність поняття «педагогічна рада». У психолого – педагогічній та методичній літературі знаходимо трактування, що педагогічна рада – це постійнодіючий колегіальний орган самоврядування педагогічних

працівників. Усі найважливіші справи елементарної школи, як стверджував видатний педагог К.Ушинський, повинні вирішуватися на загальній раді всіх її вихователів і наставників. У більшості шкіл педагогічна рада є творчою лабораторією, що досліджує й колегіально вирішує актуальні питання шкільного життя, націлює педагогічний колектив на підвищення якості й ефективності навчально-виховного процесу, стимулює розвиток творчого потенціалу, зростання професійної майстерності вчителів, сприяє демократизації управління.

3. Вивчено методичні аспекти підготовки та проведення засідань педагогічної ради. Робота педради планується в довільній формі і відповідно до потреб школи. Саме у плануванні й проведенні педагогічних рад фокусується управлінська майстерність керівника навчального закладу, нею підтверджується, висловлюючись сучасною термінологією, кваліфікація директора як менеджера освітньої галузі. Проведення засідань педагогічних рад у нетрадиційній формі розвиває пізнавальну активність педагогів, стимулює самоосвіту, розвиток творчої ініціативи, забезпечує формування в колективі атмосфери плідного співробітництва. Нетрадиційними, проте поширеними сьогодні є засідання : педрада з елементами тренінгу, педрада – круглий стіл, педагогічний аукціон, педрада – ділова гра, педагогічна дискусія, педагогічний фестиваль, педагогічний ринг, панорама педагогічних ідей.

4. Обґрунтовано шляхи впливу педагогічних рад на ефективність та якість навчально-виховного процесу сучасної школи. Головні напрямки діяльності педагогічної ради полягають у підвищенні науково-теоретичного та методичного рівня викладання основ наук; прогнозуванні розвитку школи на перспективу; впровадженні нових педагогічних ідей, результатів дослідно-експериментальних досліджень та передового педагогічного досвіду в практику роботи навчального закладу; розробці проблем виховання школярів; розгляді перспективних та поточних планів роботи школи тощо. Педагогічна рада дозволяє використовувати колективний розум і знання для вирішення складних та актуальних педагогічних проблем, організувати обмін інформацією, думками між окремими педагогами з метою вироблення

колективного рішення. Зацікавлене обговорення актуальних питань на стадії планування, прийняття конструктивних рішень сприяють підвищенню ефективності роботи педагогічної ради, розвитку творчого потенціалу педагогічного колективу. Кожне засідання педагогічної ради повинно завершуватися оцінкою проведеної роботи.

Вивчення та узагальнення педагогічного досвіду сучасних ЗЗСО допоможе зробити педраду тим органом, котрий об'єднує всіх працівників школи, батьків, дітей спільною турботою про сьогодні і майбутнє шкільного життя та перестане викликати уявлення про педраду як про щось надто заформалізоване і таке, від чого не можна відійти.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>